

Warszawa, 11 sierpnia 2025 r.

PROTOKÓŁ
z XVI posiedzenia Polskiej Rady Języka Migowego

Szesnaste posiedzenie Polskiej Rady Języka Migowego trzeciej kadencji odbyło się w dniu 11 sierpnia 2025 r. w formie głosowania rozpoczęło się o godzinie 8:00-23:00.

Zgodnie z listą obecności w posiedzeniu wzięli udział następujący członkowie Rady:

- Maria Skarżyńska (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji),
- Adam Pietrasiewicz (Ministerstwo Cyfryzacji),
- Ewa Murawska-Najmiec (Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji),
- Marta Abramczyk (przedstawiciel środowiska osób niesłyszących),
- Małgorzata Talipska (przedstawiciel środowiska osób niesłyszących),
- Adam Stromidło (przedstawiciel środowiska osób niesłyszących).

Posiedzenie miało formę zdalną, a przedmiotem było głosowanie nad uchwałą w sprawie stanowiska Polskiej Rady Języka Migowego dotyczącego aplikacji Alarm112 stanowiącą załącznik.

W trakcie głosowania do przedmiotu głosowania odniosła się Pani Maria Skarżyńska naczelnik Wydział – Krajowe Centrum Monitorowania Systemu Powiadamiania Ratunkowego Departament Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego i powiedziała, że bardzo żałuje, że nigdy Rada nie podniosła tego tematu na posiedzeniu, ponieważ dałoby jej to możliwość wyjaśnienia kwestii dostępności usługi powiadamiania ratunkowego dla osób głuchych. Pani Maria Skarżyńska przypomniała, że aplikacja mobilna Alarm112 była tworzona w porozumieniu z Polskim Związkiem Głuchych i sposób komunikacji w niej przyjęty został przez PZG – jako największego reprezentanta środowiska osób głuchych – był zaakceptowany. Posiadane przez MSWiA statystyki nie potwierdzają stwierdzeń zawartych w projekcie uchwały. Ministerstwo prowadzi obecnie zaawansowane prace mające na celu rozszerzenie możliwości aplikacji – w tym, docelowo, wdrożenia usługi tłumacza PJM. Sprawa jest jednak technicznie skomplikowana i wielopłaszczyznowa. Biorąc pod uwagę powyższe Pani Maria Skarżyńska nie zgodziła się z treścią i sposobem procedowania projektu uchwały i zagłosowała przeciw.

Rozpoczęło się głosowanie, w którym wzięło udział pięciu członków Rady.

Wyniki głosowania przedstawiają się następująco:

Ewa Murawska-Najniec: przeciw

Maria Skarżyńska: przeciw

Adam Pletrasiewicz: wstrzymał się

Marta Abramczyk: za

Adam Stromidło: za

Biorących udział w głosowaniu: 6

Quorum < 10 - brak

Po głosowaniu Pani Przewodnicząca stwierdziła, że Polska Rada Języka Migowego nie przyjęła uchwały w sprawie stanowiska Polskiej Rady Języka Migowego dotyczącego aplikacji Alarm112 z powodu braku quorum.

Na zakończenie Pani Przewodnicząca wszystkim podziękowała i zamknęła posiedzenie.

Protokolant

Przewodniczący Rady

M. Talips W.

Projekt uchwały - załącznik do protokołu z XVI posiedzenia (11.08.2025 r.) Polskiej
Rady Języka Migowego

**Uchwała nr/2025
Polskiej Rady Języka Migowego
z dnia 11 sierpnia 2025 r.**

w sprawie stanowiska Polskiej Rady Języka Migowego dotyczącego aplikacji Alarm112

Na podstawie § 5 ust. 1 Zarządzenia nr 4 Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie sposobu i trybu działania Polskiej Rady Języka Migowego (Dz.Urz. MPiPS z 2012 poz. 4) uchwała się, co następuje:

§ 1

Polska Rada Języka Migowego sformułowała i przyjęła stanowisko opinią w sprawie braku dostępności aplikacji Alarm 112 stanowiący załącznik nr 1.

§2

Rada przekazuje ww. stanowisko Pełnomocnikowi Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, zwracając się z wnioskiem o przekazanie do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodnicząca
Polskiej Rady Języka Migowego
Małgorzata Talipska**

**Stanowisko Polskiej Rady Języka Migowego
w sprawie dostępności aplikacji Alarm112 dla osób Głuchych**

W odpowiedzi na pismo znak sprawy: O-07.432.2.2025.AMA z dnia 18 czerwca 2025 r., dotyczące prowadzonego postępowania skargowego w sprawie braku dostępności informacyjno-komunikacyjnej systemu powiadamiania ratunkowego – w tym aplikacji Alarm112 – dla osób Głuchych, Polska Rada Języka Migowego przedstawia następujące stanowisko:

1. **Brak możliwości połączenia w polskim języku migowym (PJM) w aplikacji Alarm112 stanowi istotną barierę w skutecznym zgłaszaniu sytuacji alarmowych przez osoby Głuche.** W sytuacjach nagłych konieczne jest precyzyjne i szybkie przekazanie informacji – możliwe jedynie w języku, który jest dla osoby Głuchej naturalny, czyli w PJM.
2. Do członków Polskiej Rady Języka Migowego docierają sygnały, że po zgłoszeniu przez aplikację Alarm112, zdarzają się przypadki oddzwaniania ze strony służb ratunkowych. Dla osoby Głuchej, która nie słyszy, rozmowa telefoniczna jest niemożliwa. Zdarzają się również przypadki komunikacji za pośrednictwem wiadomości SMS, co stanowi dodatkową barierę dla osób, które nie posługują się biegle językiem polskim pisanym - co najmniej dwóm osobom odmówiono pomocy, ponieważ najprawdopodobniej operator uznał, że doszło do pomyłki (być może operator uznał że zgłoszenie jest omyłkowe ze względu na barierę wynikającą z poziomu polszczyzny piszącego). W jednym przypadku gdy poproszono osobę słyszącą o zadzwonienie na numer alarmowy i ponowne zgłoszenie tej samej sprawy zgłoszenie zostało przyjęte co oznacza, że obecna formuła aplikacji nie jest wystarczająca.
3. **Zastosowanie piktogramów nie zapewnia skutecznej i szybkiej komunikacji.** Osoby Głuche posługujące się PJM wymagają możliwości zgłoszenia zdarzenia w swoim języku. Piktogramy mogą wspomagać system, ale nie mogą go zastępować.
4. **Środowisko Głuchych stoi na stanowisku, że aplikacja Alarm112 powinna umożliwiać bezpośrednie połączenie wideo w PJM – poprzez obecność tłumacza języka migowego lub dyspozytora biegle posługującego się PJM - np. pracownika dyspozytorskiego będącego osobą głuchą.** Brak takiej funkcjonalności stanowi istotne ograniczenie dostępności, które może prowadzić do opóźnień w otrzymaniu pomocy, a tym samym zagrażać zdrowiu i życiu.

Projekt uchwały - załącznik do protokołu z XVI posiedzenia (11.08.2025 r.) Polskiej Rady Języka Migowego

5. W naszej ocenie obecna forma aplikacji Alarm112 nie zapewnia osobom Głuchym dostępności informacyjno-komunikacyjnej, o której mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Konieczne jest wprowadzenie funkcji umożliwiającej zgłoszenia w PJM – zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania i równego dostępu.
6. System powinien być tak skonstruowany by zapewniał możliwość dokonania zgłoszenia, udzielenia odpowiedzi oraz dopytania o szczegóły zgłoszenia w języku preferowanym przez daną osobę głuchą tj. za pośrednictwem wideorozmowy w polskim języku migowym oraz czatu czy sms w języku polskim.

Polska Rada Języka Migowego pozostaje do dyspozycji w zakresie dalszych konsultacji nad rozwiązaniami technicznymi, które zapewnią osobom Głuchym pełnoprawny i bezpieczny dostęp do systemu powiadamiania ratunkowego.